

Maartensdijk, januari 2015

Nieuwjaarsbericht 2015

Met gepaste trots ziet de Stichting Utrecht Orgelland terug op 2014 als een jaar waarin aan het bijzondere orgellandschap van de provincie Utrecht weer de nodige aandacht geschonken is.

Zaterdag 22 februari 2014 vond een zeer goed bezocht symposium rond het "Utrechts orgelarchief" plaats in de Boothzaal van de Utrechtse universiteitsbibliotheek (een kleine 100 aanwezigen). Utrecht Orgelland heeft dit symposium samen met de "Universiteitsbibliotheek Utrecht" en de "Stichting Het Utrechts Orgelarchief Maarten Albert Vente" georganiseerd.

De stad Utrecht was reeds in de 15e eeuw een belangrijk centrum voor de 'orgelkunst'. Veel orgels zijn in Utrecht ontworpen en gebouwd en vonden een plek in de stad, de provincie maar ook ver daarbuiten. Heel bekend zijn de orgelmakers Bätz en hun opvolgers Witte die zich in de 18e eeuw in Utrecht vestigden. Nog steeds zijn hun orgels te bewonderen en te beluisteren, bijvoorbeeld in de Utrechtse Domkerk, in Woerden, Schalkwijk, Benschop, Delft, Den Haag (o.a. Gotische Zaal Raad van State). De archieven van Bätz-Witte zijn voor een deel bewaard gebleven en bevinden zich in het *Utrechts Orgelarchief* van de Universiteitsbibliotheek Utrecht.

Medewerking verleenden Bart Jaski (Universiteit Utrecht), Joost van Gemert (Universiteit Utrecht), Wim Diepenhorst (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort), Richard de Beer (Museum Catharijneconvent, Utrecht) en Peter van Dijk (orgeldeskundige en orgeladviseur). Het symposium werd muzikaal opgeluisterd door een Flötenuhr uit 1793, beschikbaar gesteld door het "Museum Speelklok" in Utrecht. Tevens was een kleine expositie ingericht met stukken uit het "Utrechts orgelarchief" alsmede originele orgelpijpen van het voormalige orgel van de Nicolaïkerk uit 1479. Een fraai uitgevoerd programmaboekje begeleidde de bijeenkomst.

Het symposium kreeg 17 mei 2014 in Wijk bij Duurstede een klinkend vervolg. Eén van de Utrechtse orgels die in februari besproken zijn, was het Kiespenning-orgel van de Grote Kerk van Wijk bij Duurstede.

De orgelbouwer Albert Kiespenning ($\pm 1560 - 1624$) was een tijdgenoot van Jan Pieterszoon Sweelinck. Het is bekend, dat Sweelinck orgels van Kiespenning heeft gekeurd. Behalve het Wijkse orgel zijn alle andere door Kiespenning gebouwde orgels verloren gegaan. Pim Schipper (organist van de Grote Kerk) en Peter van Dijk (orgeldeskundige) hebben de historie van de orgels van de kerk toegelicht en zowel het grote orgel als het koor-orgel in volle luister laten horen. Het was een zeer geslaagde excursie waaraan een 80-tal personen hebben deelgenomen.

Speciaal voor donateurs van de Stichting Utrecht Orgelland is op 8 november 2014 een excursie georganiseerd naar het Ibach-orgel van de Broederenkerk in Deventer. Een orgel weliswaar buiten de grenzen van de provincie Utrecht, maar door de Utrechtse orgelmaker "Gebr. Van Vulpen" bijzonder fraai en met grote vakkennis gerestaureerd. In 2013 had Utrecht Orgelland het orgel al eens tijdens de restauratie bezocht in de werkplaats van de fa. Van Vulpen in Utrecht. Voor alle 25 deelnemers was het een geweldige ervaring te horen hoe het eindresultaat geworden is: prachtig! Na een uitgebreide toelichting door Rogér van Dijk, adviseur bij de restauratie, heeft Janno den Engelsman (organist van een ander Ibach-orgel, nl. in Bergen op Zoom) het orgel uitgebreid laten horen.

In 2015 - Utrecht Orgelland bestaat dan 10 jaar! - worden er weer diverse activiteiten in het Utrechtse orgellandschap georganiseerd. Een eerste activiteit is een donateurs-excursie op 27 maart 2015 naar de fa. "Jacques Stinkens Orgelpijpenmakers" in Zeist. Alle activiteiten worden in de Nieuwsbrief van de stichting aangekondigd.

Utrecht Orgelland is voor de financiering van activiteiten aangewezen op fondsen, giften en op donateurs. Nieuwe donateurs zijn van harte welkom! Aanmelding via het secretariaat.

Per 1 januari 2014 beschikt de Stichting Utrecht Orgelland over een culturele ANBI-status.